

forslag, men da den ærede Forslagsstiller synes at have saa stor Interesse af at faae Loven, forekommer det mig dog behønderligt, at han har villet stille et Forslag, som han selv siger har været overordentlig omstridt i det andet Thing. Naar det den Gang ikke blev, som det ærede Medlem ønsker, at det skulde være, tror han da, at vi i et Dieblit som dette, hvor vi ere saa nær Sessionens Slutning, skulde kunne vente, at man vil vise nogen Smødekommien; Intet vil være lettere end blot ved en lille Tilbagegang til Udvalget at lade hele Histørien dø bort igjen. Det forekommer mig derfor, at hvis det ærede Medlem har haft den Hensigt, at denne Lov skal komme ud, bærer han sig uklogt ad. Jeg tilstaa, at i Fæstelovsagen har dette ærede Medlems Optraeden aldrig været mig klar; jeg tør derfor ikke følge ham som Raadgiver nu. Han har hyppig stemt mod Forslag, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds har stillet, og som efter min og — jeg tror, at man kan sige — dette Things store Flertals Opfattelse have været gavnlige; disse Forslag har han stillet sig skarpt imod, og han har stillet nogle smaa Forslag, som vare skikkede til at forkludre — om Forlædelse, jeg mener forderve — det Gode ved de omfalte Forslag. Jeg stoler altsaa ikke paa det ærede Medlems klare Blik i disse Sager, men jeg er naturligvis overbevist om, at han har haft den bedste Hensigt ligeoverfor Sagen selv og dem, den angaar. Der var ogsaa een Ting af det, som det ærede Medlem anførte, der undrede mig noget, og det forekom mig, at han kom til at rose Ministeren noget, vistnok imod sin Villie. Han fremhævede nemlig, at den Bestemmelse, som nu staar i Lovforslaget, og som han vil forandre ved sit 5te Wendingsforslag, er af den Bestaaffenhed, at Godseierne ville befinde sig meget ilde derved. Nu har den ærede Minister jo villet indtage en saadan Stilling, at han paa den ene Side har villet vise en vis Smødekommien imod Godseierne for overhovedet at faae dem til at gaa ind paa Sagen og paa den anden Side dog ikke har villet gaa Fæstebondestanden for nær, men har villet holde fast paa saa Meget, der kunde

genere Godseierne, at det maatte kunne bevæge dem til at ønske, at denne Lov ikke maatte komme til at virke ret længe; men ikke desto mindre vil det ærede Medlem have dette Tryk bort fra Godseierne, og dette er dog underligt nok efter hans øvrige Udtalelser. I Dvrigt maa jeg tilstaa, at Domstolene som Bærger for Fæstebønderne i mange Tilfælde have været bedre end enkelte af de Indenrigsministre, vi have haft, og jeg for min Part har altsaa ingen særlig Grund til hellere at ville have Indenrigsministre i Almindelighed end Domstolene til Bærger for Fæstegods; det forekommer mig, at enhver af dem kan have sine sjæge Sidel, men nogen fuldkommen Sikkerhed ser jeg hverken i den ene eller i den anden Bestemmelse. Naar nu imidlertid det at være Domstolene underkastet kan være Noget, der piner Godseierne til dog at gaa ind paa noget rimelige Afhændelser af deres Fæstegods, holder jeg mere af, at Sagen bliver i Domstolenes Hænder. Jeg finder, at med alle de Mangler, der ere blevne fremhævede ved denne Lov, og som ere blevne gjenemgaaede ved forrige Behandling med saa stor Dygtighed af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds, er der dog nogle Bestemmelser deri, som gjøre, at jeg ikke tør stemme imod Loven, og dertil vil jeg blandt andet henregne den aller sidste Paragraf. Naar man tænker paa de Misbrug, der have fundet Sted fra Godseiernes Side med Hensyn til Anvendelsen af den gamle Lovparagraf fra 15de Juni 1792, og man husker paa, hvor store Anstrengelser der i dette Thing har været gjort for at faae dette Forhold afløst, saa forekommer det mig urigtigt at bortstøde en Lov, hvori dog f. Ex. en Bestemmelse herom findes. Der er dog ogsaa andre enkelte Punkter, som sætte en Bom for altfor stor Willkaarlighed fra Godseiernes Side, og naar jeg tænker paa, hvad der kan ske under den nu gjældende Lovgivning, saaledes som denne fortolkes, navnlig paa, hvad der i sin Tid blev udviklet af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen) som stet paa et Gods i Sjælland, saa finder jeg, at man ikke et Dieblit skal lade en saadan — hvad jeg vil kalde — aabenbar Dmgaaen af